

**Sprawozdanie z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia
w roku akademickim 2015/2016. Wydział.. Przyrodniczo-Techniczny..**

Informacje ogólne (skąd ?,za jaki okres?, w jakim składzie?)

Sprawozdanie z oceny jakości kształcenia zostało sporządzone za okres roku akademickiego 2015/2016, na podstawie procedur wdrożonych po uchwaleniu w dniu 26.10.2013 r. przez radę Wydziału Przyrodniczo-Technicznego wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia, który został zmieniony uchwałą rady wydziału z lutego 2015 r.. Po uchwaleniu uchwały władze dziekańskie wraz z kierownikami katedr i innymi podmiotami wskazanymi w uchwale podjęły działania na rzecz uruchomienia procedur oceny jakości kształcenia w obszarach:

1. Zatwierdzanie, monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia,
2. Procedury oceny stopnia realizacji efektów kształcenia na kierunkach studiów
3. Udział pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu i ocenie efektów kształcenia Monitorowanie losów absolwentów w celu oceny efektów kształcenia na rynku pracy
4. Ocena zasad oceniania studentów, doktorantów i słuchaczy
5. Procedura oceny jakości kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia, w tym także przez studentów, doktorantów i słuchaczy, oraz realizowanej polityki kadrowej
6. Ocena poziomu naukowego jednostki
7. Ocena zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, a także środki wsparcia dla studentów
8. Gromadzenie, analizowanie i wykorzystywanie stosownych informacji w zapewnieniu jakości kształcenia
9. Publiczny dostęp do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów
10. Ocena efektywności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia

Od listopada 2014 r. zgodnie z procedurami przeprowadzanymi w UO na bazie Zarządzenia Rektora UO na wydziale realizowane są procedury zgodnie z zarządzeniem

Sprawozdanie niniejsze jest efektem pracy Wydziałowego zespołu oceny jakości kształcenia w składzie: dr Krzysztof Badora, dr Monika Sporek, dr Urszula Karwaczyńska, dr Anna Kolorek, dr Anna Wilczek

Okresowe przeglądy i monitorowanie programów kształcenia oraz ich efektów

Na Wydziale wdrożono ujednoliconą procedurę przeglądów i monitorowania programów kształcenia dla wszystkich kierunków studiów. W celu oceny jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów wykonuje się monitorowanie i przeglądy programów kształcenia. Monitorowanie i przeglądy programów kształcenia wykonuje rada programowa kierunku studiów. Obejmują one w szczególności przegląd celów i efektów kształcenia oraz kart przedmiotów i planów studiów. Monitorowanie programów kształcenia jest procesem ciągłym, okresowe przeglądy programów kształcenia wykonuje się po każdym semestrze studiów, z wykorzystaniem wyników monitorowania. Okresowe przeglądy programów kształcenia wykonuje się na posiedzeniu rady programowej zwoływanej przez przewodniczącego

rady programowej na polecenie kierownika jednostki prowadzącej studia. Kierownik jednostki prowadzącej studia w uzgodnieniu z przewodniczącym rady programowej ustala listę osób spoza rady, które zostają zaproszone na posiedzenie rady. Posiedzenie rady programowej przygotowuje koordynator kierunkowy. Nadzór prowadzi przewodniczący rady programowej. W celu ujednoczenia procedur sprawozdawczości dziekan przedstawił i wdrożył ujednolicony wzór sprawozdania z rady programowej obejmującego zagadnienia niezbędne do realizacji uchwały rady wydziału w sprawie wdrożenia systemu doskonalenia jakości kształcenia.

W okresowych przeglądach uwzględnia się w szczególności wyniki ocen nauczycieli akademickich uzyskane podczas hospitacji, wyniki ankietyzacji przez studentów, wyniki sesji, wyniki procesu dyplomowania, opinie interesariuszy zewnętrznych, wyniki monitorowania losów absolwentów i inne informacje niezbędne do właściwej oceny efektów kształcenia.

Z analizy wyników monitorowania i okresowych przeglądów programów kształcenia dokonywanych przez rady programowe sporządza się protokół, w którym określa się w szczególności wskazania do zmian w programach kształcenia. Procedury zmian w efektach kształcenia realizowane są w oparciu o przepisy statutu i regulaminu studiów, a także przepisy odpowiednich rozporządzeń.

Monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych wykonuje się jak dla kierunków studiów z uwzględnieniem odmienności podmiotów oceniających. Radę programową zastępuje rada naukowa studiów doktoranckich i kierownik studiów podyplomowych. Kierownika jednostki prowadzącej studia zastępuje kierownik studiów doktoranckich i kierownik studiów podyplomowych.

Kontrolę procesu monitorowania i okresowych przeglądów programów kształcenia prowadzi Wydziałowy Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia. Wyniki kontroli przedkłada dziekanowi, który wykorzystuje rekomendacje w celu optymalizacji zasad zatwierdzania, monitorowania i przeglądów programów kształcenia.

Na podstawie stosownych przepisów prawa i procedur obowiązujących na UO, w celu osiągnięcia wszystkich założonych w programie kształcenia efektów kształcenia, ustalono procedurę weryfikowania efektów kształcenia w poszczególnych jednostkach odpowiedzialnych za prowadzenie studiów. Procedura dotyczy wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne bez względu na rodzaj zatrudnienia i formę zajęć, pracowników administracyjnych dziekanatu oraz wszystkich studentów wydziału, którzy rozpoczynają studia od roku akademickiego 2013/2014 i w latach następujących.

Odpowiedzialność za realizację treści kształcenia niezbędnych do osiągnięcia przez studentów zamierzonych efektów kształcenia na wszystkich stopniach studiów i studiach podyplomowych spoczywa na nauczycielach akademickich realizujących zajęcia dydaktyczne. Odpowiedzialność za przygotowanie podstaw programowych niezbędnych dla uzyskania przez studentów zamierzonych efektów kształcenia spoczywa na radach programowych kierunków studiów, radzie naukowej studiów doktoranckich i kierownikach studiów podyplomowych.

W ocenie efektów kształcenia na studiach doktoranckich rada naukowa i kierownik studium, a także dziekan wykorzystują karty rocznej oceny doktoranta, których wzór przyjęto przez radę wydziału.

Na wydziale przyjęto do realizacji schemat oraz proces weryfikacji efektów kształcenia, stanowiące załączniki do uchwały.

W procesie weryfikacji efektów kształcenia biorą udział studenci, nauczyciele akademicy, rady programowe, rada naukowa studiów doktoranckich, kierownicy studiów podyplomowych, Wydziałowy Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia, dziekan. Procedurę i proces weryfikacji efektów kształcenia przeprowadzają nauczyciele akademicy. O wynikach informują rady programowe, w przypadku studiów doktoranckich radę naukową, a studiów podyplomowych kierowników studiów.

Rady programowe informują kierowników jednostek prowadzących studia o wynikach oceny uzyskanej po przeprowadzonych procedurach. Kierownicy informują dziekana. Rada naukowa studiów doktoranckich i kierownicy studiów podyplomowych informują dziekana o wynikach oceny.

Przyjęto do realizacji tok postępowania w ramach procedur oceny jakości kształcenia wykonywany przez nauczyciela akademickiego, nauczyciela akademickiego na studiach podyplomowych, nauczyciela studiów doktoranckich oraz dziekana wydziału. Stanowią one załączniki do uchwały rady wydziału.

Przyjęto także procedurę i sposób uzyskania efektów na każdym etapie kształcenia w postaci procedury i systemu oceny prac zaliczeniowych, projektowych, egzaminacyjnych, a także procedury i systemu sprawdzania końcowych efektów – procesu dyplomowania, wraz z opisami procedur. Stanowią one załączniki do uchwały rady wydziału.

Wyniki wszystkich ocen stopnia realizacji efektów kształcenia rady programowe, rada naukowa studiów doktoranckich i kierownicy studiów podyplomowych przedstawiają dziekanowi. Dziekan, po zapoznaniu się z wynikami, przekazuje je Wydziałowemu Zespołowi Doskonalenia Jakości Kształcenia, celem dokonania optymalizacji procedur oceny.

Semestralną ocenę stopnia realizacji efektów kształcenia, w ramach sprawozdania z realizacji sesji zaliczeniowej wykonuje dziekan wydziału i przedstawia ją na posiedzeniu rady wydziału kierownikom jednostek prowadzących studia i radom programowym kierunków studiów, radzie naukowej studiów doktoranckich i kierownikom studiów podyplomowych.

Wnioski

Dla wszystkich kierunków studiów na Wydziale wykonano przegląd celów i efektów kształcenia, kart przedmiotów, planów studiów. Na bieżąco analizowane są i zmieniane karty przedmiotów. Podsumowuje się analizy na posiedzeniach rad programowych. Niezbędne zmiany w programach zostały przygotowanie i zatwierdzone zgodnie z procedurami obowiązującymi na uczelni i wydziale.

Należy kontynuować monitorowanie i ocenę programów ze szczególnym uwzględnieniem nowych procedur z Księgi Jakości Kształcenia UO.

Należy przy tym uwzględnić inne oceny uzyskane z realizacji innych obszarów oceny doskonalenia jakości kształcenia.

Nowe kierunki, specjalności

Opis podjętych działań

Procedura zatwierdzania programów kształcenia na wydziale odbywa się zgodnie z przepisami i zarządzeniami obowiązującymi na uczelni, w szczególności uchwałą senatu, przyjętą na podstawie ustawy o szkolnictwie wyższym i rozporządzeń wykonawczych. W celu zatwierdzenia programów studiów wraz z efektami kształcenia rada programowa kierunku studiów opracowuje projekt programu zgodnie z wymogami regulaminu studiów i przepisami odrębnymi. Przygotowany projekt kierownik jednostki prowadzącej studia uzgadnia z kierownikami jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za prowadzenie przedmiotów innych niż prowadzonych w jednostce. Po uzgodnieniu kierownik jednostki poddaje projekt zaopiniowaniu przez pełnomocnika Rektora ds. ECTS, a także informuje dziekana o wynikach uzgodnienia i opiniowania. Kierownik jednostki i dziekan ustalają czas zatwierdzenia programu. Pozytywnie zaopiniowany projekt kierownik jednostki przedkłada radzie wydziału do uchwalenia. Dziekan wydziału przed skierowaniem na radę wydziału ocenia projekt. Po pozytywnej ocenie, podczas której dziekan może zasięgnąć opinii Wydziałowego Zespołu Doskonalenia Jakości Kształcenia, dziekan wydziału przedstawia projekt na kolegium dziekańskim i radzie wydziału, gdzie podlega uchwaleniu w zakresie określonym regulaminem studiów. W uzasadnionych

przypadkach możliwe jest odstępianie od opiniowania przez kolegium dziekańskie i bezpośrednie skierowanie projektu przez dziekana na radę wydziału. Uchwalony projekt dziekan wydziału niezwłocznie przesyła do senatu celem uchwalenia i rektora celem zatwierdzenia.

Procedura zatwierdzenia zmian w programie studiów jest identyczna jak procedura zatwierdzania programu studiów. Zmiany w programie studiów przedłożone są do zatwierdzenia w szczególności w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby podczas oceny realizacji efektów kształcenia.

Procedura zatwierdzania programów studiów doktoranckich realizowana jest w ramach i na zasadach regulaminu studiów III stopnia oraz odpowiednich rozporządzeń wykonawczych do ustawy o szkolnictwie wyższym. W procesie uczestniczy rada naukowa studiów doktoranckich, dziekan i rada wydziału.

Procedura zatwierdzania programów studiów podyplomowych realizowana jest w ramach i na zasadach określonych w zarządzeniu rektora dotyczącym studiów podyplomowych, a także przepisów odpowiednich rozporządzeń. W procedurze uczestniczy kierownik studiów podyplomowych, dziekan i rada wydziału.

Wnioski

W roku akademickim 2015/2016 zrealizowano na Wydziale procedurę tworzenia programu kształcenia dla kierunku lekarskiego. Opracowano opis studiów, efekty kształcenia dla nowego kierunku Rolnictwo i program nowej specjalności Biotechnologia medyczna, na którą przeprowadzono nabór. Dokonano niewielkich zmian w programach kształcenia na kierunku Architektura krajobrazu. przyjęto program kształcenia na nowej specjalizacji na drugim stopniu Biotechnologii – Biotechnologia żywności i leków. Opracowano i przyjęto program anglojęzycznego kształcenia na specjalności Paleobiologia II st. studiów na kierunku Biologia. Należy w dalszym ciągu optymalizować system oferty programowej dostosowany do możliwości i perspektyw na rynku pracy, a w szczególności opracowywać i przedstawiać programy dla kierunku Rolnictwo i Leśnictwo. Należy dostosować procedury do nowych przyjętych w listopadzie 2016 dla całej Uczelni.

Oferta studiów podyplomowych dostosowanych potrzeb rynku

Opis podjętych działań

W roku akademickim przedstawiono ofertę nowych studiów podyplomowych w zakresie rolnictwa. Na bieżąco są podejmowane działania analizujące potrzeby rynku, w szczególności poprzez kontakt z interesariuszami zewnętrznymi. Na wydziale nie prowadzi się studiów podyplomowych.

Wnioski

Na Wydziale nie prowadzi się obecnie studiów podyplomowych, sformułowano propozycję utworzenia studiów podyplomowych w zakresie rolnictwa. Należy dokonać przeglądu oferty i dostosować ją do potrzeb rynku pracy i możliwości kadrowych oraz materialnych Wydziału. Należy stosować procedury zaadoptowane z uczelnianego systemu doskonalenia jakości kształcenia.

Czy wydział, jednostka posiada strategię doskonalenia jakości kształcenia

Opis podjętych działań

Wydział jest w trakcie opracowywania strategii doskonalenia jakości kształcenia, będącej uzupełnieniem do przyjętej uchwały w sprawie doskonalenia jakości kształcenia, a także pochodną strategii rozwoju wydziału. Na Wydziale będą prowadzone prace nad nową strategią rozwoju wydziału, których częścią będzie strategia doskonalenia jakości kształcenia bazująca na uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia przyjętej w październiku 2016 r.

Wnioski

Wydział jest w trakcie prac nad skonstruowaniem i przyjęciem strategii doskonalenia jakości kształcenia bazującej na Księdze Jakości Kształcenia. Znaczna część zagadnień tej strategii jest jednak obecnie już wprowadzona nowelizacją strategii

rozwoju wydziału.

Mocne i słabe strony w zakresie doskonalenia jakości kształcenia

Opis podjętych działań

Wydziałowy Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Władze wydziału, a także inne podmioty realizujące uchwałę wydziału dotyczącą doskonalenia jakości kształcenia na bieżąco monitorują słabe i mocne strony Wydziału. Wykorzystują tu wyniki wdrożenia wydziałowego systemu doskonalenia jakości kształcenia. Dla wydziału przyjęto strategię rozwoju, która określa mocne i słabe strony. Strategia ta obecnie podlega monitoringowi okresowemu i zostaną sformułowane nowe wnioski. Będzie opracowywana nowa jej edycja.

Wnioski

Mocnymi stronami wydziału są:

- uzyskana ocena instytucjonalna PKA,
- silna pozycja w nauce polskiej w zakresie uprawnień i realizowanych badań,
- prawa nadawania stopni naukowych dr habilitowanego z biologii,
- różnorodność prowadzonych badań i dydaktyki umożliwiające współpracę,
- stabilność zatrudnienia i minimum kadrowego dla kierunków studiów,
- szeroka oferta dydaktyczna w tym studia I, II i III stopnia, dzienne i zaoczne oraz podyplomowe, w tym stworzone nowe kierunki i specjalności (Lekarski, Rolnictwo, Biotechnologia medyczna i inne)
- rozwój kadry, ze szczególnym uwzględnieniem zakresu nauk biologicznych w oparciu o możliwości nadawania stopni naukowych,
- zasoby kadrowe do starania się o kolejne uprawnienia doktoryzowania w zakresie inżynierii środowiska i tworzenia nowych kierunków studiów
- realizacja badań mogących mieć duże znaczenie aplikacyjne w gospodarce i administracji, co może umożliwić pozyskiwanie środków finansowych na badania,
- korzystne zewnętrzne perspektywy rozwojowe w zakresie realizowanych na wydziale badań, które mogą silnie stymulować rozwój badań oraz kształcenia,
- możliwość podwyższenia kategoryzacji w oparciu o osiągnięte wyniki badań,
- zwiększenie oddziaływania promocyjnego realizowanego przez pracowników wydziału

Słabymi stronami Wydziału są:

- brak zasobów lokalowych do zatrudniania nowej kadry oraz prowadzenia dydaktyki na nowo tworzonych kierunkach studiów, skutkujące brakiem możliwości inicjowania oferty dydaktycznej,
- zmniejszająca się liczba studentów na części kierunków studiów, w szczególności w zakresie studiów zaocznych,
- małe finansowanie badań naukowych i dydaktyki,
- znaczna luka pokoleniowa między pracownikami mającymi tytuł naukowy profesora i niższą kadrami.
- niewystarczające zaplecze lokalowe prowadzenia badań i dydaktyki
- zdekapitalizowana w znacznym stopniu aparatura i brak środków na doposażenie zaplecza naukowo-dydaktycznego
- niewielkie pozyskiwanie środków finansowych z grantów na naukę i wdrożenia,
- promocja uniwersytetu i wydziału, w tym w szczególności kierunków kształcenia

Dostępność zajęć prowadzonych w języku obcym

Opis podjętych działań

Obecnie na Wydziale nie prowadzi się zajęć w języku obcym. Na Wydziale zidentyfikowano możliwości prowadzenia zajęć w językach obcych, w szczególności angielskim, niemieckim i rosyjskim. Z poziomu dziekana przygotowano ujednoczoną dla całego wydziału ofertę w tym zakresie. Przedstawiono zakres przedmiotów i wykaz osób, które mogą prowadzić zajęcia w języku obcym. Przekazano ten wykaz władzom rektorskim.

Wnioski

Wydział przygotowuje się do prowadzenia zajęć w językach obcych. Ma

zidentyfikowany na poziomie katedr i na poziomie całego wydziału zakres tematyczny zajęć, które mogłyby się w językach obcych odbywać, a także zasoby personalne. Wykaz i zasoby zostały przekazane do władz rektorskich.

Procedury dyplomowania oraz związek z kierunkiem lub specjalnością

Opis podjętych działań

Na Wydziale przyjęta jest procedura zasad dyplomowania i oceniania. Przyjęto kryteria, jakie musi spełniać praca inżynierska, licencjacka i magisterska.

Kontrola zasad oceniania podczas obron prac i egzaminów kończących studia dokonywana jest przez dziekana wydziału, przewodniczącego komisji egzaminacyjnej oraz promotorów, recenzentów i członków komisji egzaminacyjnej, a także ocenianych studentów i słuchaczy studiów podyplomowych. Kierownik studiów doktoranckich wraz z radą naukową i w porozumieniu z dziekanem wydziału opracuje zasady i procedury oceniania egzaminów kończących studia doktoranckie oraz obron prac doktorskich nie później niż na rok przed zakończeniem pierwszego cyklu studiów. Po zakończeniu pierwszego cyklu studiów realizuje odpowiednio procedury cyklicznej oceny zasad oceniania egzaminów końcowych i obron zgodne z przedstawionymi zasadami.

Zasady oceniania egzaminów i obron na studiach I i II stopnia oraz na studiach podyplomowych analizowane są każdorazowo podczas prac komisji egzaminacyjnej. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zasadach oceniania podczas egzaminów i obron prac licencjackich i inżynierskich realizowanych w jednostkach prowadzących studia przewodniczący komisji egzaminacyjnych zobowiązani są do pisemnego przekazania informacji o tym kierownikowi jednostki prowadzącej studia lub kierownikowi studiów podyplomowych, w zależności od rodzaju studiów. Kierownicy wraz z radami programowymi analizują nieprawidłowości oraz podejmują stosowne decyzje. W przypadku konieczności zmian w zasadach oceniania wynikających z regulaminu studiów kierownicy przedkładają dziekanowi wnioski o konieczność wystąpienia do rektora o zmianę regulaminu studiów. Dziekan analizuje zgłoszenie i przedkłada rektorowi w zakresie niezbędnym do poprawy zasad oceniania.

W przypadku stwierdzenia niezgodności zasad oceniania z możliwościami realizacji efektów kształcenia na egzaminach magisterskich i inżynierskich, odbywających się na poziomie wydziału, dziekan wydziału wnioskuje do rektora o zmianę zasad oceniania, uzgadniając wniosek z kierownikami jednostek prowadzących studia.

Informacja o stwierdzonej konieczności zmian zasad oceniania przekazywana jest do Wydziałowego Zespołu Doskonalenia Jakości Kształcenia, gdzie służy do wypracowania ujednoczonych procedur we wszystkich jednostkach wydziału.

Wnioski

Na Wydziale przyjęto i funkcjonują wymogi stawiane pracom inżynierskim, licencjackim i magisterskim. Procedury dyplomowania funkcjonują właściwie.

Dodatkowe zajęcia dla studentów (wykłady otwarte, konferencje naukowe, warsztaty, wyjazdy studyjne itp.

Opis podjętych działań

Na Wydziale realizowane są działania angażujące studentów w prace badawcze.

Działalność kół naukowych realizujących programy badawcze i dydaktyczne. Studenci biorą udział w seminariach i konferencjach naukowych realizowanych na Wydziale.

Odbywają się także wyjazdy studyjne oraz warsztaty, zwiększające ofertę dydaktyczną.

Wnioski

Na Wydziale zwiększa się ofertę dydaktyczną o wykłady otwarte, konferencje naukowe, warsztaty, wyjazdy studyjne. Silnie rozbudowany jest zakres działania kół naukowych architektury krajobrazu, ochrony środowiska, hydrologów, inżynierii środowiska, biologów i biotechnologów. Realizowane są prace badawcze z udziałem studentów. Ten nurt działalności wydziału jest promowany i rozwijany.

Przykłady dobrych praktyk

1. Pozyskanie i zrealizowanie dla studentów płatnych staży dla kierunków architektura krajobrazu i ochrona środowiska.
2. Zaangażowanie studentów Architektury krajobrazu w prace projektowe wybranych terenów zieleni na Opolszczyźnie,
3. Realizacja przez studentów z koła naukowego biotechnologii konkursu na projekt badawczy i uzyskanie finansowania na prowadzone badania.
4. Realizacja przez koło naukowe biologów badań w ramach wygranego i dofinansowanego projektu Quarry Life w kamieniołomach Góraźdże Cement,
5. Udział w konferencji naukowej studenckiego ruchu naukowego studentów architektury krajobrazu z wygłoszeniem i opublikowaniem referatu.

Propozycje działań na rzecz poprawy jakości kształcenia

1. Wprowadzenie procedur z Księgi Jakości Kształcenia oraz ich twórcza adaptacja dla potrzeb wydziału.
2. Doskonalenie systemu monitorowania i przeglądów efektów kształcenia oraz ich dostosowanie do zmieniających się uwarunkowań prawnych.
3. Podjęcie prac nad rekonstrukcją kierunków studiów i specjalności z uwzględnieniem potrzeb rynku, w tym kierunku Leśnictwo.
4. Przegląd studiów podyplomowych i rekonstrukcja ich oferty.
5. Przyjęcie strategii doskonalenia jakości kształcenia w ramach porac nad nową strategią rozwoju wydziału.
6. Zwiększenie oferty zajęć w językach obcych.
7. Doskonalenie programów i siatek studiów.